

**СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СПРОМОЖНОСТЕЙ СУБ'ЄКТІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ:
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ**

ВЛАСЮК Валерій Васильович,
*кандидат військових наук
начальник кафедри тактики та
тактико-спеціальної підготовки
факультету службово-бойової діяльності
НГУ Київського інституту НГУ*

**АПРОБАЦІЯ МОДЕЛІ ОЦІНЮВАННЯ МОЖЛИВОСТІ ВИКОНАТИ
БОЙОВІ ЗАВДАННЯ СТОРОЖОВОЮ ОХОРОНОЮ ПІДРОЗДІЛУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

Продовжуються повномасштабні воєнні дії на території України. Тривають повітряно-наземні наступальні операції противника шляхом нанесення ракетних, артилерійських, авіаційних ударів по військовим об'єктам, їх органам управління, критичній та цивільній інфраструктурі; механізовані, танкові, спеціальні війська утримують певну частину території держави.

З метою відбиття нападу противника та відновлення територіальної цілісності держави були залучені Збройні Сили України (ЗСУ), Національна гвардія України (НГУ) та інші силові структури та відомства за призначенням.

Військові частини і підрозділи НГУ залучаються до виконання службових та бойових завдань (СтаБЗ), перелік яких визначено Законом [1].

З метою підготовки до бою (дій), зосередженні сил та засобів, перегрупування, відновлення боєздатності підрозділи та частини, як правило, розташовуються на місці у визначеному районі. Підрозділу може бути призначений як основний так і запасний райони розташування. При тривалому розташуванні на місці у вказаних районах може створюватись базовий табір [2, 3].

Підвищену загрозу для підрозділів НГУ під час розташування на місці можуть становити раптові нальоти диверсійно-розвідувальних сил (ДРС) та (або) наступ переважаючих сил противника.

Не своєчасне виявлення та знищення ДРС може призвести до втрат особового складу, пошкодження найбільш цінного озброєння та військової техніки (ОВТ), виведення з ладу системи управління тощо.

Не своєчасне виявлення наступу переважаючих сил противника противника може стати причиною часткового або повного розгрому дружніх сил.

У Бойових статутах [2, 3], доступних для відкритого користування джерелах країн НАТО [4 – 10] розкриваються основи тактики дій військ, висвітлені процедури прийняття управлінських рішень для умов загальновійськового бою та описано порядок застосування умовних знаків для

відпрацювання бойових графічних документів. Проте питання щодо способів отримання прогностичної оцінки можливості успішно виконати бойові завдання сторожовою охороною не розкрито.

У фундаментальних працях стосовно процесу моделювання бойових дій найбільш відомих вчених Вайнера А. Я., Венцель О.С., Городнова В.П., Кириченко І.О., Ланчестера Ф., Мільграма М. Г., Ткаченко П.М., Чуєва Ю. В. та інших наукових статтях та публікаціях, що стали продовженням досліджень, розрахункові вирази для оцінювання ефективності виконання обов'язків органів охорони наведені, але подані розрізнено.

Можливо зробити висновок, що на даний час у наявних джерелах прогнозування можливості успішного виконання бойового завдання сторожовою охороною комплексно не проводиться.

Виникає потреба у проведенні додаткового аналізу наявних матеріалів відповідно до основних завдань сторожової охорони та синтезу можливих варіантів рішень для оцінювання можливості успішно досягнути мету не допущення раптового нападу противника на район розташування підрозділів на місці.

Отже, стає актуальним завдання щодо розробки відповідного інструменту із застосуванням наукових підходів та положень теорії моделювання бойових дій, що може бути представлений у формі моделі.

Сторожова охорона під час розташування на місці організується і здійснюється з метою недопущення ведення розвідки противником і раптового нападу на підрозділи, що охороняються [2, 3].

Сторожова охорона може здійснюватися наступними органами: секрет, сторожовий пост у складі бойової групи, сторожовий пост у складі відділення, сторожова застава у складі взводу або посиленого взводу.

Виходячи із основних завдань сторожової охорони під час здійснення розташування підрозділу на місці підрозділу НГУ, було розроблено цільову функцію та показники та критерій ефективності.

Далі було розроблено модель оцінювання можливості виконати бойові завдання сторожовою охороною підрозділу НГУ.

На першому етапі проводиться збір, обробка початкових даних для оцінювання можливості виконати бойове завдання сторожовою охороною підрозділу НГУ.

На другому етапі проводиться розрахунки прогнозованої можливості виконання бойового завдання сторожовою охороною під підрозділу НГУ.

На першому кроці другого етапу проводиться обчислення значення ймовірності не ухилення противника від спостереження органами сторожової охорони під час висунення із району розташування на місці до позиції виконання бойового завдання.

На другому кроці другого етапу проводиться обчислення значення ймовірності виявлення противника органами сторожової охорони.

На третьому кроці другого етапу проводиться обчислення значення ймовірності знищення противника силами сторожової охорони усіма наявними вогневими засобами.

На четвертому кроці другого етапу проводиться обчислення значення ймовірності своєчасного розгортання у бойовий порядок підрозділу, що охороняється.

На п'ятому кроці другого етапу проводиться перевірка отриманих значень ймовірностей до відповідності визначених вимог критерію ефективності.

На третьому етапі виникає змога отримати прогнозовані результати оцінювання можливості виконання бойового завдання сторожовою охороною підрозділу НГУ.

Напрямок подальшого дослідження обрано формування методики оцінювання можливості виконати бойові завдання сторожовою охороною підрозділу НГУ.

Список використаних джерел

1. Про Національну гвардію України [Електронний ресурс]: закон України від 13.03.2014 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>. (дата звернення: 03.10.2023).

2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж: наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 238 від 25.05.2016.

3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II. Батальйон, рота: наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 605 від 30.12.2016.

4. FM 6.0. Commander and Staff Organization and Operations. Headquarters Department of the Army. May 2015. 391 p.

5. ATP 3-06. MCTP 12-10B, Urban operations, Headquarters, Department of the Army Headquarters, United States Marine Corps, December 2017. 128 p.

6. ATP 3-90.1 (FM 3-90.1). Armor and Mechanized Infantry Company Team. Headquarters, Department of the Army. January 2016. 206 p.

7. FM 3-09.12 Tactics, Techniques, And Procedures for Field Artillery Target Acquisition. U.S. Marine Corps. June 2018. 348 p.

8. FM 3-90-2, Reconnaissance, Security, and Tactical Enabling Tasks, Volume 2, Headquarters, Department of the Army, March 2016, 110 p.

9. FM 3-21.20 The Infantry Battalion, Headquarters, Department of the Army, December 2020, 599 p.

10. ATP 3-21.11 Stryker Brigade Combat Team Infantry Rifle Company. Headquarters, Department of the Army. November 2020. 364 p.